

PROGNOZY METEOROLOGICZNE NA POTRZEBY OSŁONY HYDROLOGICZNEJ

Teresa Zawiślak
Operacyjny Szef Meteorologicznej Osłony Kraju
w IMGW-PIB

Prognoza pogody – określenie przyszłego najbardziej prawdopodobnego stanu pogody w danym miejscu lub na danym obszarze na podstawie analizy sytuacji synoptycznej i znajomości praw rządzących procesami atmosferycznymi.

Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej

Państwowy Instytut Badawczy

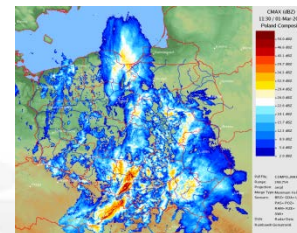
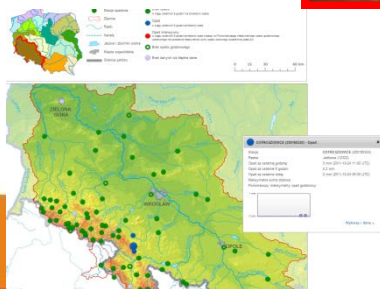
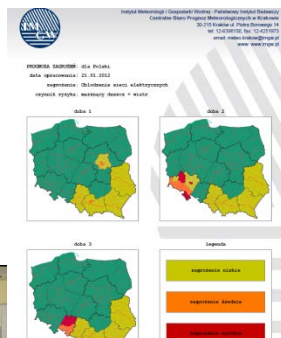
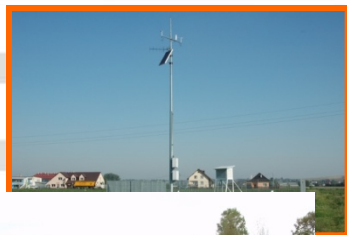
Ostrzeżenie – rodzaj prognozy pogody zawierający jedynie informacje o niebezpiecznych zjawiskach meteorologicznych: ich natężeniu, przebiegu, czasie i miejscu wystąpienia.

Znaczenie dla służby hydrologicznej mają ostrzeżenia o burzach, opadach atmosferycznych, mrozie, roztopach.

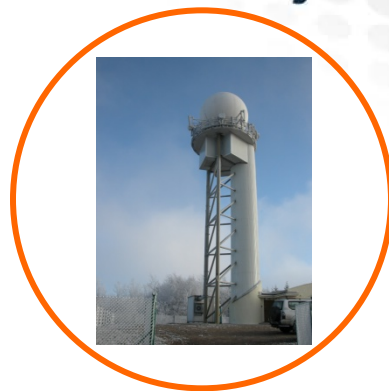
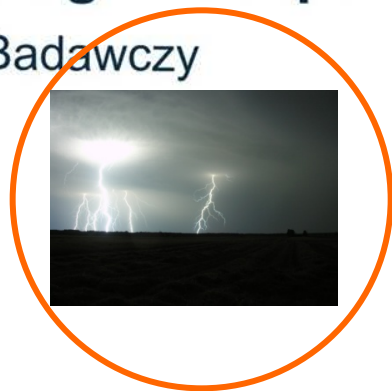
PAŃSTWOWA SŁUŻBA HYDROLOGICZNO-METEOROLOGICZNA

- ✓ Obserwacja i pomiar warunków w atmosferze i hydrosferze
- ✓ Prognozowanie i ostrzeganie przed niebezpiecznymi zjawiskami meteorologicznymi i hydrologicznymi
- ✓ Monitorowanie i informowanie

Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej

Państwowy Instytut Badawczy

POZYSKIWANIE danych

Sieć stacji pomiarowych

System detekcji burz

System radarów meteorologicznych

Ekipy i sprzęt pomiarowy

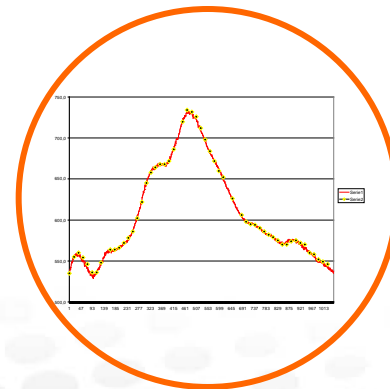
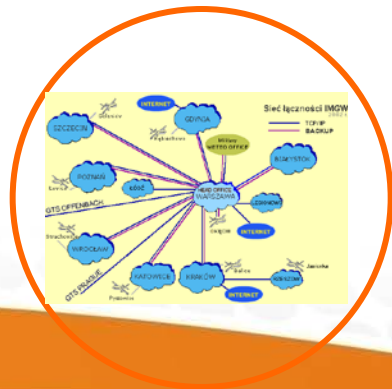
Modele prognostyczne

Infrastruktura informatyczna

Prognozy meteorologiczne

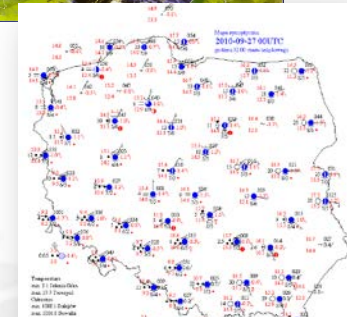
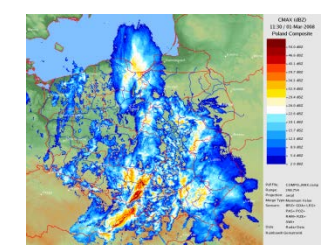
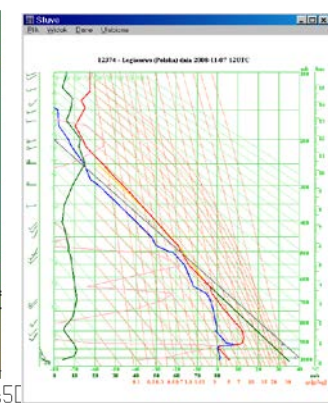
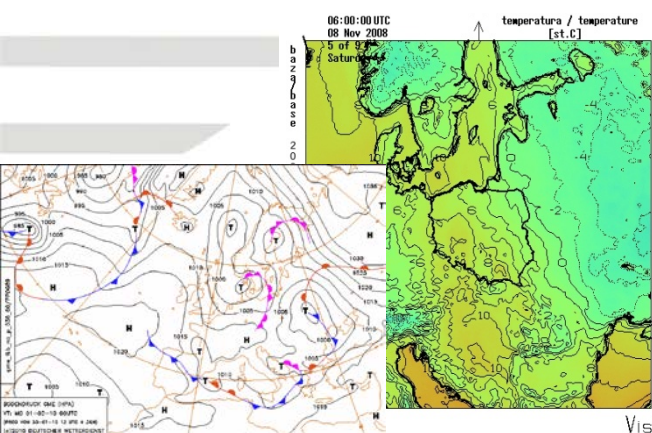
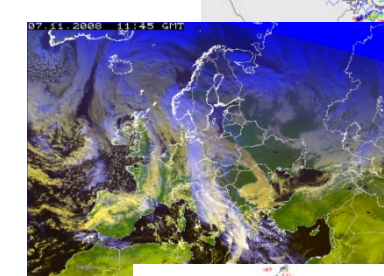
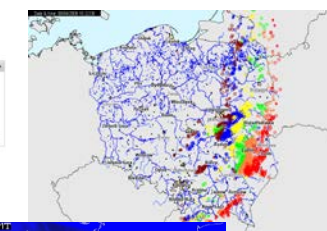
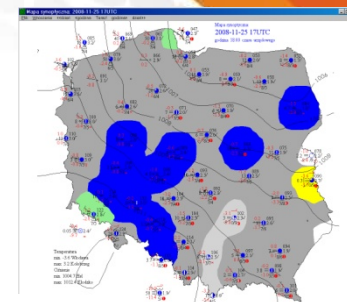
Prognozy hydrologiczne

PRZETWARZANIE danych

WARSZTAT SYNOPTYKA METEOROLOGA

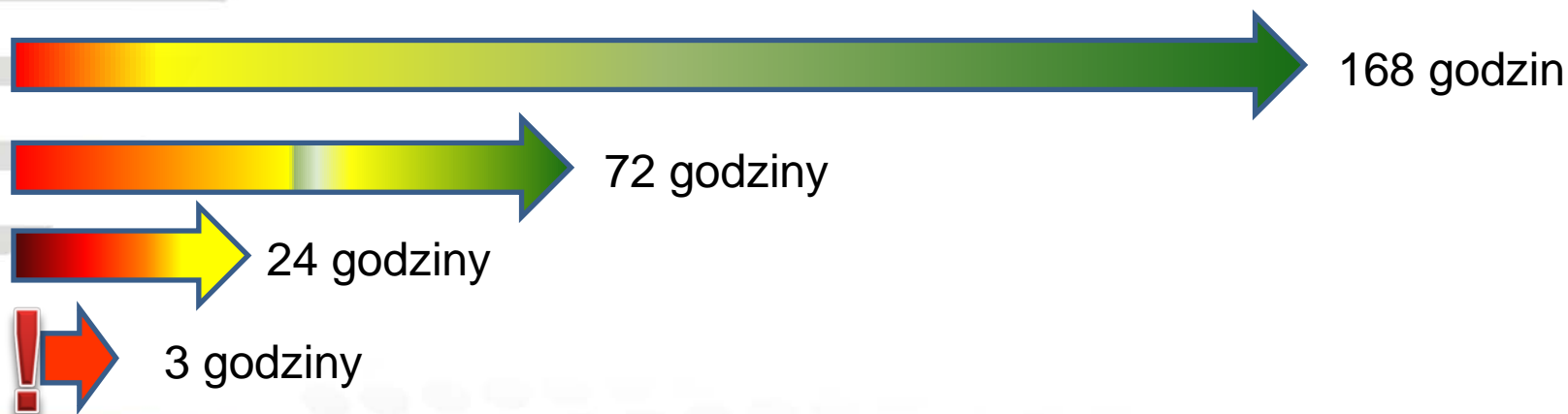
1. Dane z **sieci pomiarowo-observacyjnej i sieci telemetrycznej**
2. Dane z systemów **teledetekcji atmosfery**:
  - a) sieć **radarów meteorologicznych POLRAD**
  - b) system **detekcji wyładowań atmosferycznych LTS**
  - c) system odbioru i przetwarzania danych z **satelitów meteorologicznych**
4. Dane **aerologiczne**
5. Wyniki **numerycznych modeli** prognoz pogody: DWD, ALADIN, COSMO, GFS
6. Systemy wspomaganie synoptyka **LEADS, PROMET**

SYSTEM PROGNOZ I OSTRZEŻEŃ METEOROLOGICZNYCH

Aktualna, bieżąca, nadzorowana informacja o warunkach pogodowych i zagrożeniach meteorologicznych z zadaniem horyzontem czasowym:

- I. Informacja **wstępna** – wyprzedzenie czasowe **do 7 dni**
- II. Informacja **orientacyjna** – wyprzedzenie czasowe **do 72 godzin**
- III. Informacja **ostrzegawcza** – wyprzedzenie czasowe **36 do 6 godzin**
- IV. Informacja **potwierdzająca** – stan **obserwowany**, prognoza do 3 godzin

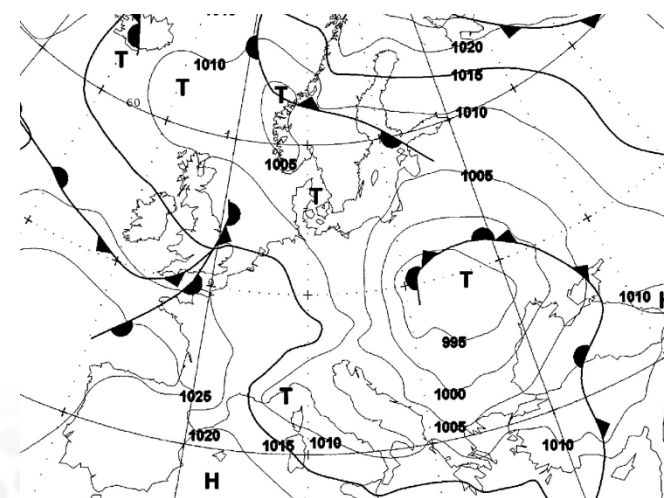
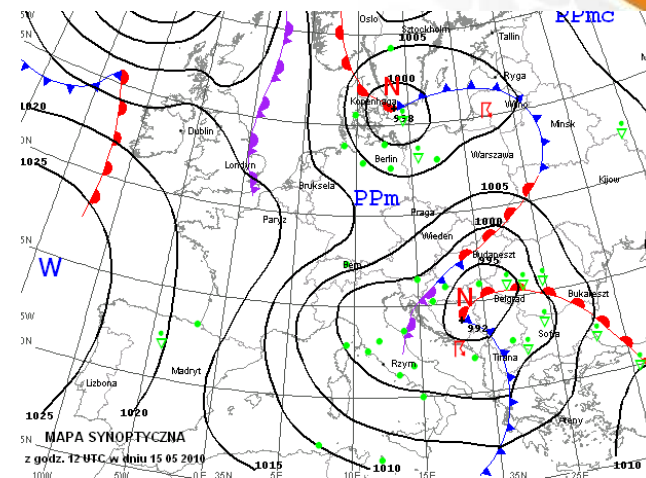

ETAPY OPRACOWANIA PROGNOZY WYBRANYCH ELEMENTÓW METEOROLOGICZNYCH

- I – analiza bieżącej sytuacji synoptycznej
- II – prognoza rozwoju warunków pogodowych
- III - analiza wyników numerycznych meteorologicznych modeli prognostycznych

- IV - opracowanie prognozy poszczególnych elementów meteorologicznych
- V – ogólnopolska konsultacja prognozy (wideokonferencja)
- VI – redakcja i dystrybucja prognoz (PROMET, SOK)

RODZAJE PROGNOZ OPADÓW

Prognoza numeryczna:

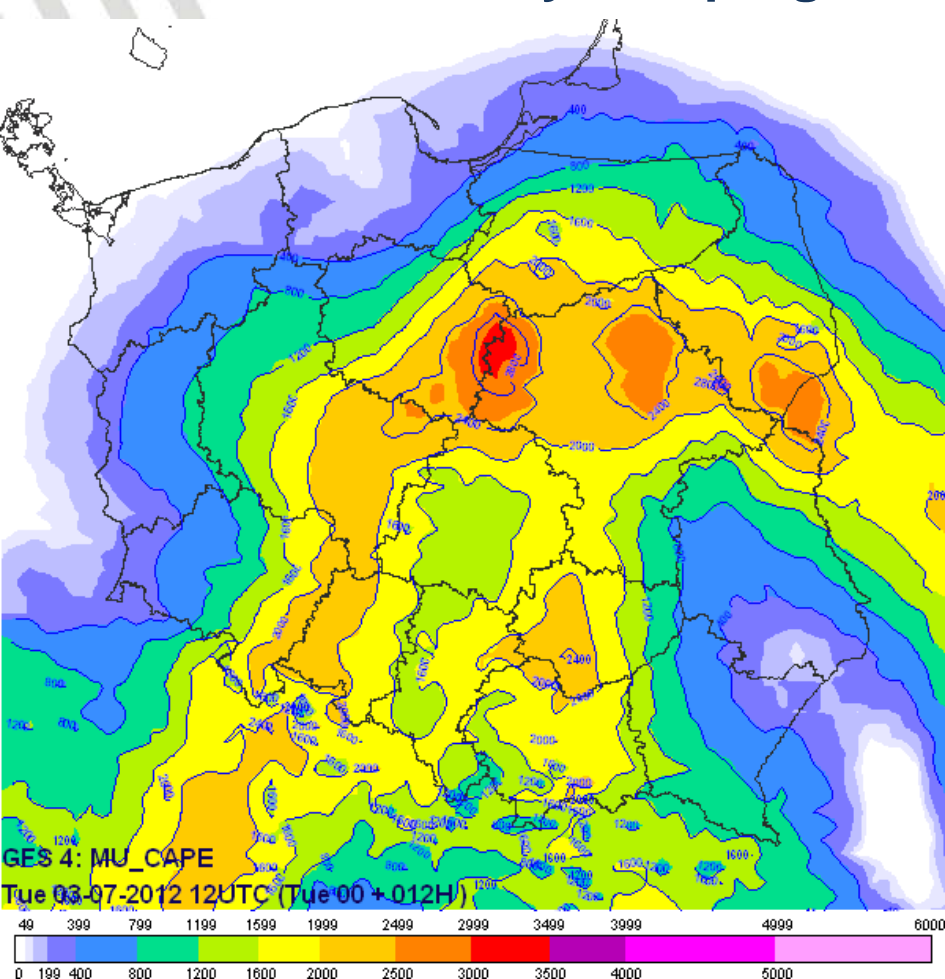
Wynik obliczeń hydrodynamicznych modeli prognoz pogody, w których środowisko i procesy zachodzące w atmosferze opisane i zapisane są za pomocą równań matematycznych

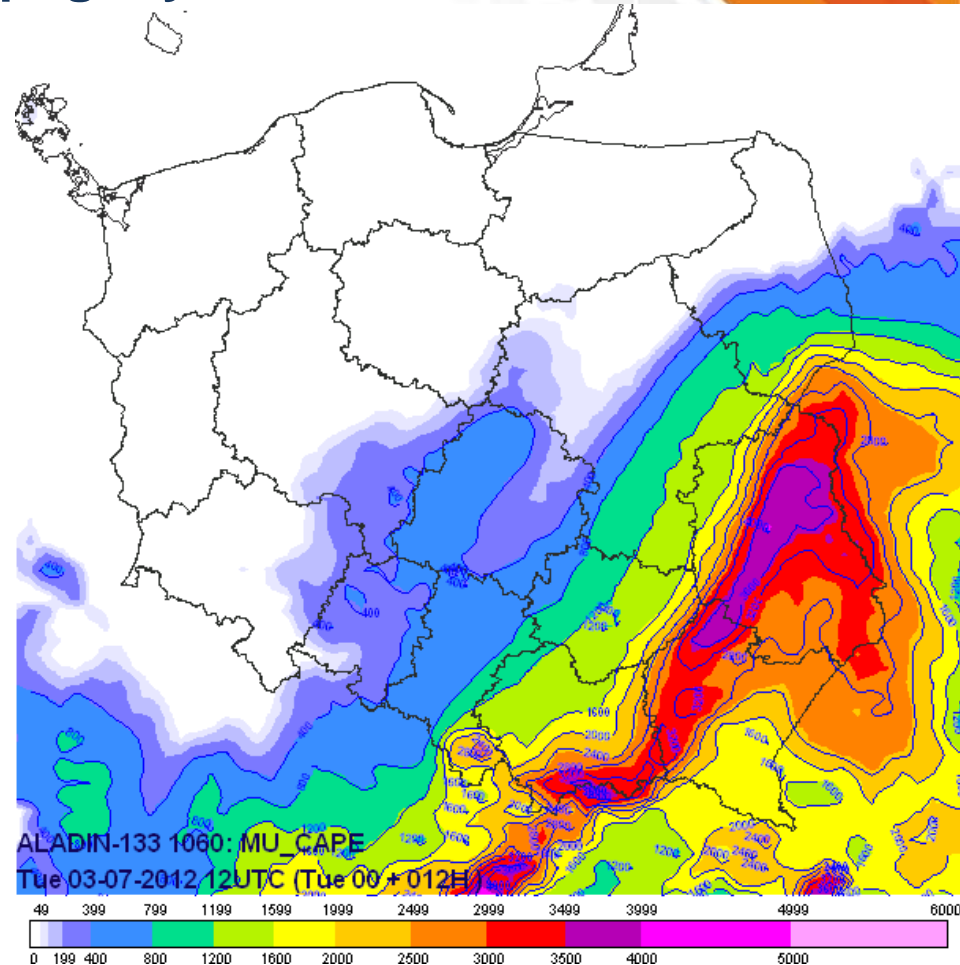
Prognoza numeryczna - cechy:

- duża gęstość informacji
- definiowalny krok czasowy
- wynik zależny od przyjętego przez model scenariusza rozwoju sytuacji synoptycznej

Numeryczna prognoza pogody

Model GFS

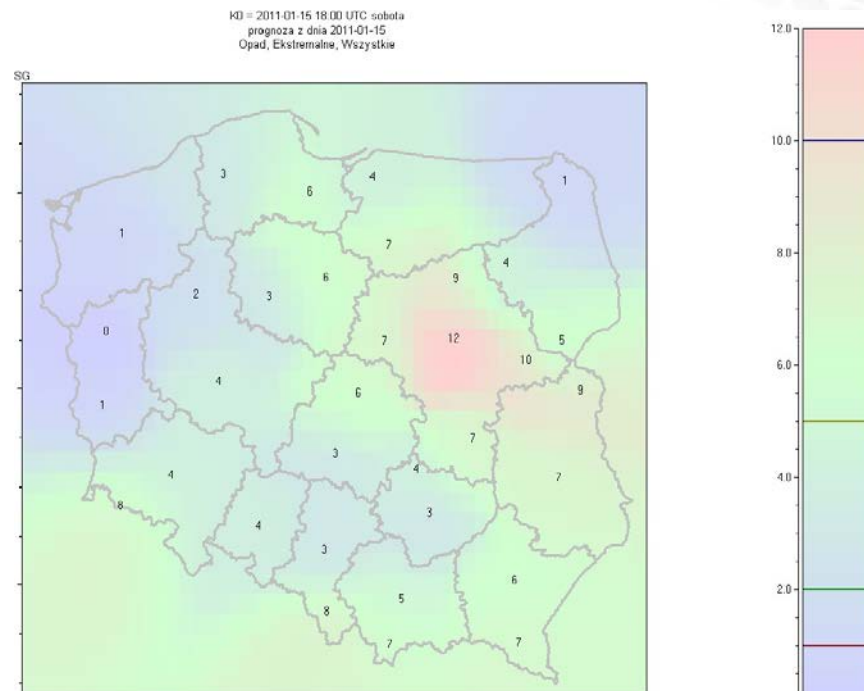
Model Aladin

Różnica lokalizacji i wartości prognozowanego parametru.

RODZAJE PROGNOZ OPADÓW

Prognoza synoptyczna:

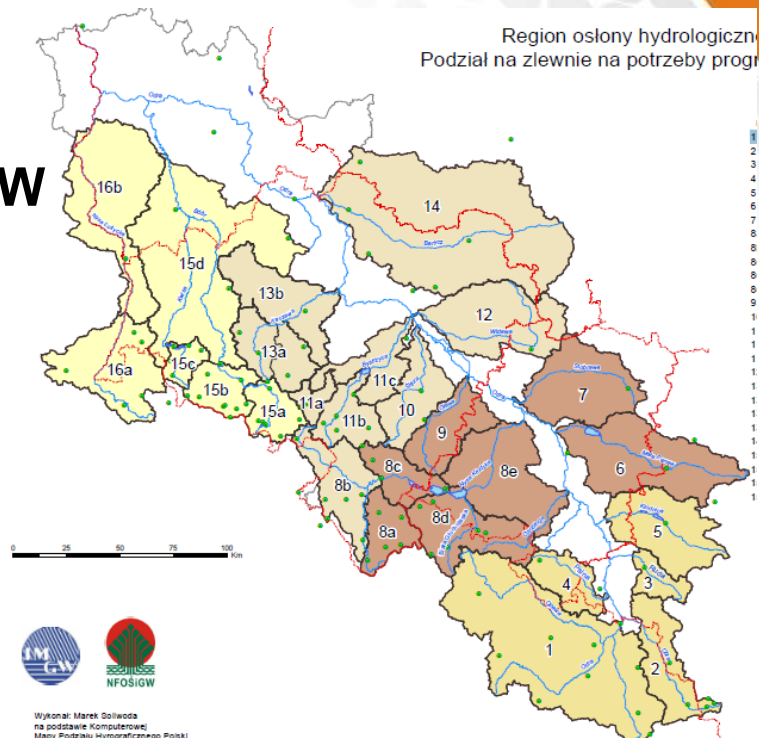
wykonana przez synoptyka
meteorologa analiza warunków
synoptycznych i krytyczna analiza
prognoz numerycznych.

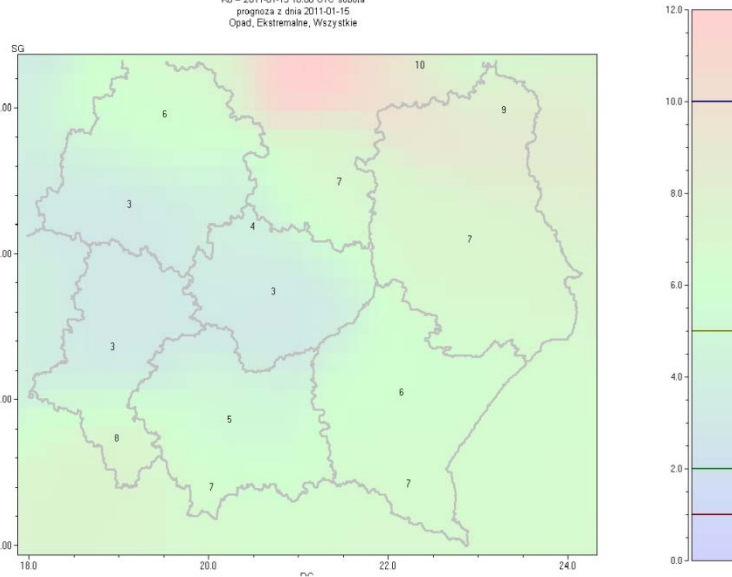
RODZAJE PROGNOZ OPADÓW

Prognoza synoptyczna

1) średni opad na wydzielone subregiony (kilka zlewni)

2) wysokość opadów na obszar

RODZAJE PROGNOZ OPADÓW

Prognoza synoptyczna

Krok czasowy

Podział na doby hydrologiczne.

Suma dobowa opadów:

dla I doby cząstkowe sumy 6-cio godzinne

dla II i III doby cząstkowe sumy 12-to godzinne

Czas wydania

Prognoza na I dobę – do 8:00

Prognoza na II dobę – do 10:00

Ostrzeżenia - od 30 do 6 godzin przed
wystąpieniem zjawiska

PROGNOZA OPADÓW a jakość prognozy hydrologicznej

Wymagania:

- duża rozdzielczość przestrzenna
- większa rozdzielczość czasowa
- częstsza weryfikacja wyników
- długi horyzont czasowy

Problemy:

- jakość wyników modeli numerycznych
- niewystarczająca rozdzielczość czasowa i przestrzenna prognoz synoptycznych
- ograniczenia w możliwości weryfikowania wyników modeli numerycznych przez synoptyka
- spadek trafności modelu z wydłużeniem czasu wyprzedzenia prognozy

UWARUNKOWANIA NIEPEWNOŚCI PROGNOZY OPADÓW

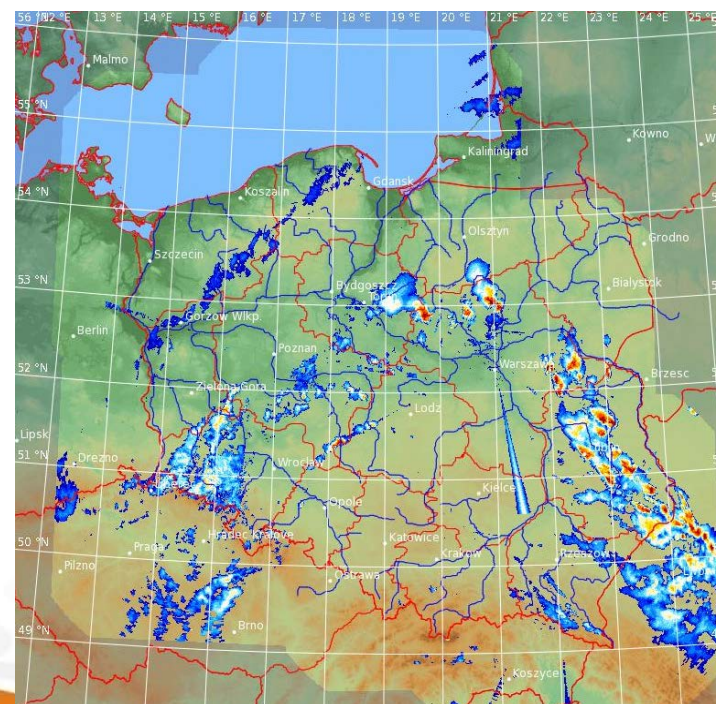
Opady konwekcyjne:

- a) gwałtowne, silne natężenie
- b) istotny wpływ uwarunkowań lokalnych
- c) niewystarczająca znajomość i możliwość opisu procesów fizycznych zjawiska
- d) mały zasięg – trudna lokalizacja

duża niepewność

trudna prognoza

UWARUNKOWANIA NIEPEWNOŚCI PROGNOZY OPADÓW

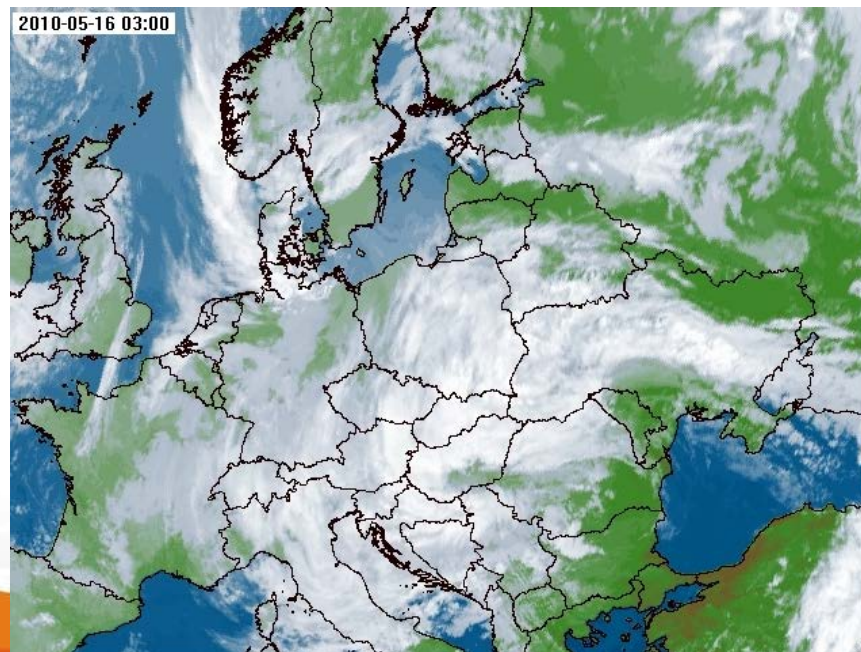
Opady rozlewne:

- a) rozbudowany system chmur warstwowych
- b) opad długotrwały, jednostajny
- c) duży zasięg

mała niepewność

dobra prognoza

UWARUNKOWANIA NIEPEWNOŚCI PROGNOZY OPADÓW

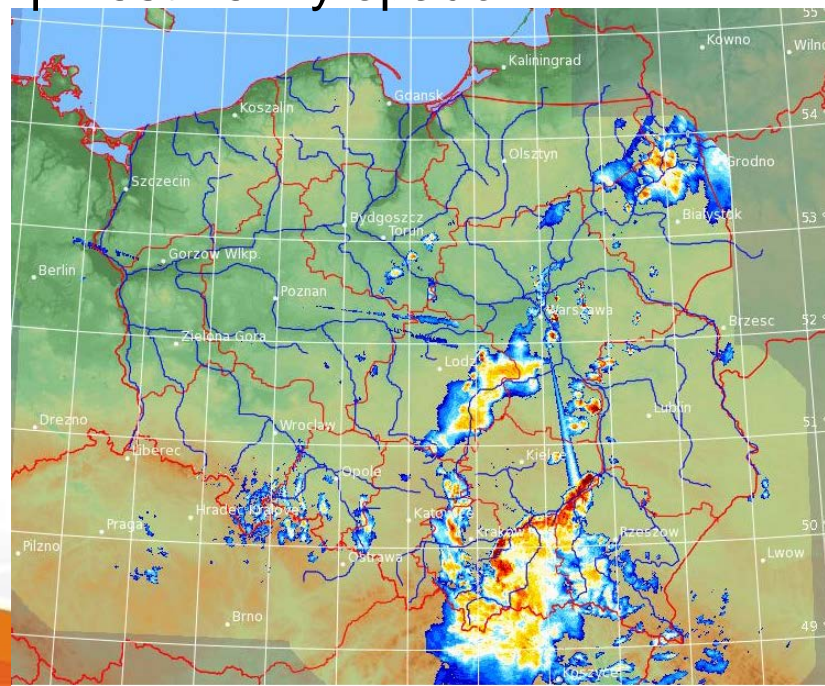
Opady mieszane:

- a) w chmury warstwowe
wbudowane chmury
konwekcyjne
- b) zmienne natężenie, lokalnie
silne wzrosty natężenia opadów
- c) trudna prognoza zjawisk
konwekcyjnych

niepewność zależna od
dynamiki zjawisk konwekcyjnych

największy problem to rozkład
przestrzenny opadów

PODSUMOWANIE:

1. Prognoza meteorologiczna o dużej dokładności przestrzennej i czasowej niezbędnym elementem osłony hydrologicznej.
2. Stała współpraca synoptyków meteorologów i synoptyków hydrologów ważnym czynnikiem interpretacji i zakresu stosowania wyników modeli numerycznych.
3. Możliwość szybkiej reakcji na zmianę warunków meteorologicznych, aktualizacja wyników modeli numerycznych w oparciu o dane pomiarowe warunkiem poprawy jakości prognoz hydrologicznych.

Dziękuję za uwagę

Teresa Zawiślak
Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej
Państwowy Instytut Badawczy
01-673 Warszawa, ul.: Podleśna 61
Kom. +48 503-122-821
teresa.zawislak@imgw.pl
www.imgw.pl
www.pogodynka.pl